

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

Hotărâre tradusă și redactată de către Direcția agent guvernamental. Ea poate suferi modificări de formă.

SECȚIA A DOUA

**CAUZA FABRICA DE ZAHĂR DIN GHINDEȘTI S.A. v.
REPUBLICA MOLDOVA**

(Cererea nr. 54813/08)

HOTĂRÂRE
(Satisfacție echitabilă)

STRASBOURG

27 aprilie 2021

Această hotărâre este definitivă, dar poate suferi modificări de formă.

© Această traducere îi aparține Direcției agent guvernamental din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova. Originalul se găsește în baza de date HUDOC. Orice preluare a textului se va face cu următoarea mențiune: „Traducerea acestei hotărâri a fost efectuată de către Direcția agent guvernamental din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova”.

În cauza Fabrica de Zahăr din Ghindești S.A. v. Republica Moldova,
Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a doua), întrunită într-un
comitet compus din:

Branko Lubarda, *Președinte,*

Valeriu Grițco,

Pauliine Koskelo, *judecători,*

și Hasan Bakırcı, *Grefier adjunct al secției,*

Deliberând la 30 martie 2021 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea hotărâre, adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află o cerere (nr. 54813/08) versus Republica Moldova, depusă la Curte la 12 noiembrie 2008 în conformitate cu Articolul 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”) de către o companie înregistrată în Republica Moldova, Fabrica de Zahăr din Ghindești S.A. („compania reclamantă).

2. Într-o hotărâre pronunțată la 3 decembrie 2019 („hotărârea de bază”), Curtea a constatat încălcarea Articolului 6 § 1 din Convenție și a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție (*Fabrica de Zahăr din Ghindești S.A.*, nr. 54813/08, 3 decembrie 2019).

3. Având în vedere faptul că chestiunea aplicării Articolului 41 din Convenție nu era pregătită pentru o decizie, Curtea a rezervat-o și a invitat Guvernul și compania reclamantă să prezinte, în termen de trei luni, observațiile lor scrise cu privire la acest aspect și, în particular, să informeze Curtea cu privire la orice acord la care ar putea ajunge (ibid., § 29 și punctul 3 din prevederile părții dispozitive).

4. Compania reclamantă și Guvernul și-au prezentat observațiile în acest sens.

CONTEXTUL CAUZEI

5. În urma procedurilor judiciare între compania reclamantă și o bancă de stat B., care se finalizase cu decizia irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din 13 martie 2008, ultima a fost obligată să-i achite companiei reclamante suma de 25.216.042 lei moldovenești (MDL) (echivalentul a 1.504.196 euro (EUR) la acel moment).

6. La 30 octombrie 2008, după examinarea unu recurs tardiv depus de către banca B., Curtea Supremă de Justiție a casat decizia menționată *supra* și a dispus reexaminarea cauzei.

7. În hotărârea sa de bază, Curtea a constatat că anularea deciziei irevocabile în favoarea companiei reclamante a fost contrară principiului securității raporturilor juridice și a încălcat drepturile companiei reclamante garantate de Articolul 6 § 1 și de Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție (a se vedea § 25 din hotărârea de bază).

8. În urma pronunțării hotărârii de bază, compania reclamantă și Agentul guvernamental au depus cereri de revizuire la Curtea Supremă de Justiție,

solicitând anularea deciziei Curții Supreme de Justiție din 30 octombrie 2008. În plus, Agentul guvernamental a solicitat acordarea în beneficiul companiei reclamante a despăgubirilor pentru prejudiciul material în valoare de 39.996.096 MDL (echivalentul a 1.996.271 EUR).

9. Prin decizia sa din 24 iunie 2020, Curtea Supremă de Justiție a admis parțial cererile de revizuire, a casat decizia sa din 30 octombrie 2008, menținând decizia din 13 martie 2008. Instanța supremă a refuzat să acorde companiei reclamante despăgubirea solicitată pentru prejudiciul material, invocând că le revine părților din cadrul procedurii în fața Curții să negocieze și să ajungă la un acord cu privire la aceasta.

DREPT INTERN RELEVANT

10. Dispoziția relevantă a Codului civil, în vigoare la momentul faptelor, prevede următoarele:

Articolul 619. Dobânda de întârziere

“1) Obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii. Dobânda de întârziere reprezintă 5% peste rata dobânzii prevăzută la art. 585 [rata dobânzii de refinanțare a Băncii Naționale a Moldovei], dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Este admisă proba unui prejudiciu mai redus.

2) În cazul actelor juridice la care nu participă consumatorul, dobânda este de 9% peste rata dobânzii prezintă la art. 585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Nu este admisă proba unui prejudiciu mai redus.”

CU PRIVIRE LA APLICAREA ARTICOLULUI 41 DIN CONVENȚIE

11. Articolul 41 din Convenție prevede:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a Protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înaltei Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă.”

I. PREJUDICIU

12. Compania reclamantă a pretins suma pe care o pierduse din cauza casării deciziei din 13 martie 2008 în valoare de 25.216.042 MDL și a compensației pentru dobânda de întârziere calculată din suma respectivă în conformitate cu rata dobânzii de refinanțare a Băncii Naționale a Moldovei în valoare de 39.996.096 MDL.

13. De asemenea, compania reclamantă a contestat rezultatul procedurilor judiciare care se finalizaseră cu decizia irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din 13 martie 2008. În opinia sa, rezultatul procesului judiciar respectiv fusese inechitabil, deoarece suma acordată de către Curtea Supremă de Justiție era mai mică decât cea care i s-ar fi convenit de drept. Potrivit propriilor calcule, instanța supremă ar fi trebuit să-i acorde cu 33.268.193 MDL mai mult decât suma acordată. Respectiv, compania

reclamantă a solicitat această sumă de la Curte, plus dobânda de întârziere adiacentă în sumă de 52.767.911 MDL.

14. În total, compania reclamantă a pretins 151.248.242 MDL (echivalentul a aproximativ 7.157.105 EUR) pentru prejudiciul material suferit ca urmare a încălcărilor constatate de către Curte în hotărârea de bază.

15. Guvernul a susținut că, în urma hotărârii Curții Supreme din 24 iunie 2020, compania reclamantă ar fi trebuit să solicite despăgubiri de la banca B. care beneficiase de casarea abuzivă a deciziei din 13 martie 2008, dar nu de la Guvern. Mai exact, având în vedere faptul că banca B. se afla în prezent în proces de lichidare, compania reclamantă ar fi trebuit să prezinte creanțele sale lichidatorului și să solicite includerea sa în lista creditorilor băncii.

16. Curtea reiterează că o hotărâre în care se constată existența unei încălcări îi impune statului reclamat o obligație juridică de a pune capăt încălcării și de a repara consecințele acesteia într-un astfel de mod încât să revină, pe cât posibil, la situația existentă înainte de încălcare (a se vedea *Fostul rege al Greciei și alții v. Grecia* [MC] (satisfacție echitabilă), nr. 25701/94, § 72, 28 noiembrie 2002). În prezenta cauză, repararea ar trebui să urmărească readucerea companiei reclamante în poziția în care s-ar fi aflat în cazul în care încălcarea nu s-ar fi produs.

17. Curtea consideră evident faptul că compania reclamantă trebuie să fi suferit un prejudiciu material în rezultatul lipirii de control asupra bunurilor sale și al respingerii posibilității acesteia de a utiliza aceste bunuri și de a se bucura de ele (a se vedea *Immobiliare Saffi v. Italia* [MC], nr. 22774/93, CEDO 1999-V). Pierderile respective au fost provocate în urma casării deciziei irevocabile din 13 martie 2008. În rezultatul casării, compania reclamantă s-a aflat în imposibilitatea de a utiliza mijloacele bănești care-i fuseseră acordate în sumă de 25.216.042 MDL (echivalentul a 1.504.196 EUR la momentul respectiv) pentru o perioadă de aproape treisprezece ani.

18. În același timp, Curtea consideră că nu există nicio legătură de cauzalitate între încălcările constatate în hotărârea de bază și suma de 33.268.193 MDL solicitată de către compania reclamantă (a se vedea § 12 *supra*), plus dobânzile de întârziere adiacente (a se vedea punctul § 13 de mai sus). Prin urmare, Curtea respinge aceste pretenții.

19. Ținând cont de circumstanțele prezentei cauzei și de materialele aflate în posesia sa, Curtea acordă companiei reclamante suma totală de 2.000.000 EUR pentru prejudiciul material.

II. DOBÂNDA DE ÎNTÂRZIERE

20. Curtea consideră oportun ca rata dobânzii de întârziere să fie stabilită conform ratei dobânzii facilității de împrumut marginal practică de către Banca Centrală Europeană, majorată cu trei puncte procentuale.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Hotărâște*

- (a) că Statul reclamat trebuie să plătească companiei reclamante, în termen de trei luni, 2.000.000 EUR (două milioane de euro) pentru prejudiciul material, plus orice taxă care ar putea fi percepută, sumă care trebuie convertită în moneda Statului reclamat, la rata aplicabilă la data transferului;
- (b) că, la expirarea celor trei luni menționate *supra* până la executarea hotărârii, va fi achitată o penalitate adițional sumei de mai sus, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de către Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;

2. *Respinge* restul pretenției companiei reclamante cu privire la satisfacția echitabilă.

Redactată în limba engleză și notificată în scris la 27 aprilie 2021, în conformitate cu Articolul 77 §§ 2 și 3 din Regulamentul Curții.

Hasan Bakırcı
Grefier adjunct

Branko Lubarda
Președinte